

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane celoletno . . . 180 K

mesечно 15 .

za zased. ozemlje . 300 .

za tuzemstvo . . . 40 .

Oglasi za vsak mm višine

stolpeca (58 mm) . 2 K

malí oglasi do 30 mm

stolpeca (58 mm) . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72

Upravništvo:

Bodna ulica št. 6

Telefon št. 36.

Račun kr. pošt. ček. urada št. 11.842

Ljubljana, 17. februarja.

V naši obrti in industriji je nastal jako občuten zastoj. Blago, ki pride iz inozemstva, posebno železno blago in usnjarski izdelki so mnogo cenejši, nego jih morejo prodajati naši obrtniki in industrijanci. Zaradi te inozemske konkurence se je pri nas že veliko obratov zmanjšalo, nekateri so se morali še celo ustaviti.

Vsi prizadeti, v prvi vrsti obrtniki, industrijci in delavci, zahtevajo od vlade pomoči. Najenostavnejše sredstvo je po njih mnenju zvišanje uvozne carine. Ta pomoček je sicer enostaven, ali velikemu delu našega naroda bi bil škodljiv, ako bi se hotelo samo z njim dvigniti produkcijo naše obrti in industrije. Vsi konsumenti bi bili na ta način oškodovani. Pripomniti pa je treba, da so sedanje carinske postavke v mnogih slučajih jako neprimerne, previsoke, ali prenizke.

Z revizijo carin pa ni mogoče odstraniti korenine gospodarskega zla, ki je nastopilo z inozemsko konkurenco. Treba je poseči globokeje v naše gospodarske prilike. Napačno je, lotiti se ozdravljenja, ki naj bo radikalno, s tem da se skušajo cene produktov zvišati. Kajti zlo, ki danes tare naše obrtnike in producete, so v prvi vrsti previsoki izdatki, ki jih imajo pri produkciji. Ako bi se znižali ti izdatki, bi naš obrtnik še z manjšimi dohodki, to je z nižjimi cenami kakor so danes, dobro uspeval in naš industrijec bi mogel s polno paro delati. Konsumenti in naše celo gospodarstvo si želi nizkih cen in mnogo blaga. Naša politika mora iti v pravo, da dosežemo ta ideal obče gospodarskega blaga.

Težko je vprašanje, kako zmanjšati produkcijske stroške. Predno odgovorimo na to vprašanje oglejmo si, zakaj producira avstrijski obrtnik po nižjih cenah. Njegovi stroški so mnogo manjši. Prvič so v Avstriji tovarne tehnično bolj dovršene, kakor naše. Pri nas so tovarne bile takorekto privesek avstrijske industrije in se ni gledalo na njih tehnično izpopolnitev. Drugič ima v Avstriji delavstvo mnogo manjše mezde, kakor pri nas. Naš delavec ima povprečno 50 do 100 K na dan. V Avstriji ima delavec povprečno 100 do 250 avstrijskih kron na dan, to je od 25 do 60 naših kron. Izdatki za delavstvo so torej za avstrijskega fabrikanta kot eksporterja polovico manjši, kakor pri nas. Tretjič so v Avstriji tudi sirovine, v kolikor se ne trgažajo, mnogo ceneje. Pri nekaterih uvoženih sirovinah doplača država ogromne vsote. Četrto so tam železniške, poštne, telefonske in telegrafске tarife (zopet s stališča eksporterja, ki računa s tujo valuto) okroglo za dve tretjini nižje nego v Jugoslaviji. Podjetje, ki transportira dnevno na stotine vagonov blaga, ki ima na tisoče komadov korespondence, brzotjav in telefonskih dogovorov, prihrani na teh prometnih troških stotisočake da še celo milijone v primeri z našimi podjetji.

V Avstriji so ti izdatki tako nizki zaradi tega, ker tam se živi na račun države. Avstrija izdaja iz državnih sredstev milijarde za prometa sredstva, milijarde kot prispevek delavskim mezdám, ker doplačuje za vsaki hleb kruha 46 K. Temu zapravljanju državnega premoženja pa bo tam kmalu konec in ko se bodo začela podjetja vzdrževati iz svojega, bo nastal v avstrijski industriji prevar. S tem bo avstrijska konkurenca zlomljena.

Usodepolno za našo državo bi bilo, ako bi hoteli posnemati Avstrijo, ki je jedra vsled subvencij neizogibno proti poginju. Njen letni deficit bo znašal nad 42 milijard kron. V kratkem se morajo zrušiti državne finance in subvencionirana industrija. Mi

Laški parlament o politiki Jugoslavije.

Rim, 17. febr. (Izv.) Poslanci Scialoja, Federzoni in drugi so vložili sledečo interpelacijo v italijanskem parlamentu. Predsedniku ministrskega sveta, ministroma za notranje in zunanje zadeve s prošnjo, da dajo pojasnila o sledečih točkah:

1.) O pomenu izjave jugoslovanskega ministra Stojanovića, ki je bila objavljena v »Agrar Tagblattu« o politiki kraljevine SHS napram Zadru in Reki, katera izjava je nasprotna prijateljskim odnosom in zboljšanju razmer med Italijo in Jugoslavijo, kar bi moralo biti posledica rapalske pogodbe, katero je podpisal sam Stojanović.

2.) O določbah vojne konvencije med Italijo in Jugoslavijo, o kateri trdijo srbski in hrvaški listi, da vsebuje določbo, da je Italija obvezana braniti z orožjem integriteto kraljevine SHS, ki je pa danes zaradi dogodkov na Hrvaškem še v nevarnosti.

3.) O pomenu in namenu izkrcavanja v likih oddelkov Wranglove armade na obali Adrije od skrajnih južnih meja do vrat reškega pristanišča, ker to izkrcavanje moti ravnotežje, ki je bilo določeno z rapalsko pogodbo.

Rim, 17. febr. (Izv.) V seji parlamentarne komisije za zunanje zadeve je minister Sforza odgovarjal na razne interpelacije; o črnogorskem vprašanju je izjavil, da Italija ni vezana na noben podpis, toda vsled postopanja Anglije in Francije, ki sta odpoklicale svoje zastopnike na črnogorskem dvoru, je dana tudi Italiji direktiva za njeno nadaljnjo postopanje v tem vprašanju.

Rim, 17. febr. (Izv.) Z ozirom na zanimanje parlamentarnih krogov o stališču vlade glede luke Baroš piše Giornale d'Italia: »Minister Sforza poskuša na vse načine omalovaževati vprašanje luke Baroš in hoče dokazati, da je to vprašanje že rešeno, da ni tolike važnosti, kot se mu hoče pripisovati. Ali kakor zatrjujejo nekateri člani parlamentarne komisije za zunanje zadeve, se je grof Sforza o tem vprašanju že na indirektn način izrazil prav jasno in priznal porazno dejstvo: luka Baroš je po smislu določbah rapalske mirovne pogodbe priznana Jugoslaviji. Preveč je naglasiti, da je to priznanje ministra Sforza v popolnem nasprotju s jasnimi izjavami in obvezami, ki jih je dal pred začetkom rapalskih pogajanj minister Sforza komisiji za zunanje zadeve«.

re strinjajo z načrti zemljoradniškega kluba, ker se v temeljnem obrisu zemljoradniškega načrta da državi pravečelja moč pri odvzetju one zemlje, ki bi bila razdeljena med male in srednje posestnike. Kar se tiče državne kontrole, bo mogoča, ako bomo res pravna država. So pa še druge točke, v katerih se Slovenci ne strinjajo z zemljoradniškim klubom. Dr. Vošnjak si hoče varovati svobodne roke v ustavnem odboru.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes popoldne sta imela delegata zemljoradniškega kluba, Krstić in Lazić, sestanek z ministrskim predsednikom. Razpravljali so o sodelovanju zemljoradniškega kluba pri izdelovanju ustave. Pašić bo referiral vladi in dal potem zemljoradnikom odgovor.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Zasedanje ustavnega odbora je odloženo do jutri popoldne, da se natiskajo predlogi k vladnemu ustavnemu načrtu, kakor tudi vsi načrti ostalih parlamentarnih skupin, ki so bili izročeni ustavnemu odboru. Za jutrišnjo sejo je postavljena na dnevni red specialna debata o ustavnem načrtu vlade.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Zasedanje ustavnega odbora je odloženo do jutri popoldne, da se natiskajo predlogi k vladnemu ustavnemu načrtu, kakor tudi vsi načrti ostalih parlamentarnih skupin, ki so bili izročeni ustavnemu odboru. Za jutrišnjo sejo je postavljena na dnevni red specialna debata o ustavnem načrtu vlade.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Ustavni načrt zemljoradnikov.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Danes je bil natisnjen ustavni načrt zemljoradniškega kluba. Najzanimivejše točke tega ustavnega načrta so sledeče: Država se imenuje Jugoslovanska država Srbov, Hrvatov in Slovencev; na čelu ji stoji kralj; državni jezik je srbohrvaški ali slovenski. Kralj je zapovednik vojske. Narodna skupščina je sestavljena iz izbranih predstavnikov vseh dopuščenih in organiziranih stanov. Vsi volilci enega stanu predstavljajo eno volilno telo za vso državo. Poslanci predstavljajo samo svoje polilce. Volilci morejo vsak hip odpoklicati svoje poslance. Predsednika vlade voli skupščina za dve leti z absolutno večino; če pa pri prvi volitvi nima absolutne večine, zadošča relativna večina. Odpokliče se ministrski predsednik samo z dvotretjinsko večino na predlog 20 poslancev ali pa na predlog kralja. Člane narodne vlade imenuje in izmenjava ministrski predsednik sam. Za zakone ni treba nobene sankcije. Predsednik vlade more razpustiti skupščino. Vojno napoveduje in mir zaključuje vlada sama s pristankom narodne skupščine. Načrt predvideva razdelitev države v oblasti, sreze in občine, ki so obenem upravne enote. Koliko in kakšnih oblasti bo, se prepušča zakonu. Skupščina se voli po stanovih. Oblastnega namestnika postavlja predsednik vlade. Naredbe za vzdrževanje javnega reda in miru in narodnega zdravja daje pokrajinski namestnik s predhodnim pristankom oblastnega odbora. Privatna lastnina se v načelu priznava. Eksproprijacija se predvideva samo v korist države, samoupravne jedinice in zadruge proti plačilu odškodnine. Kmeti in kolonski odnosi se ukinejo brez odškodnine. Kdor ne obdeluje in izkorišča svoje zemlje razumno, se mu odvzame in izroči drugemu. Z zakonom se odredi minimum zemlje, ki se ne more razdeliti med naslednike niti prodati. Istotako se z zakonom onemogoči nastanek novih veleposestev. Država jamči za nakupne zadruge in mora subvencionirati zadruške blagajne najmanj s 5 pro mille državnega proračuna. Država mora ustanoviti istotako najmanj 10 zadružnih magacinov ob železniški progi, ako se interesirane pravne osebe za to izjavijo. Vsa industrijska podjetja se morajo socializirati po pravičnem odkupu. Člen 110 načrta predvideva udeležbo delavcev na čistem dobičku podjetij. Kmetje in delavci imajo pravico kontrolirati podjetja, ki jim dobavljajo surovine. Na izvoz poljedelskih proizvodov se ne sme naložiti nobena carina; enako se ne sme omejiti izmena kmetijskih proizvodov v notranjosti države. Lekarne so državne. Verske organizacije ne smejo vporabljati svoje duhovske oblasti za politične smeri. Duhovnike plača država. Načrt vzbuja v strokovnih in političnih krogih precej veselosti, ker predstavlja samo nespretno zbirko resolucij izza volilnih shodov. Avramović predloga ni podpisal.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Zasedanje ustavnega odbora je odloženo do jutri popoldne, da se natiskajo predlogi k vladnemu ustavnemu načrtu, kakor tudi vsi načrti ostalih parlamentarnih skupin, ki so bili izročeni ustavnemu odboru. Za jutrišnjo sejo je postavljena na dnevni red specialna debata o ustavnem načrtu vlade.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Zasedanje ustavnega odbora je odloženo do jutri popoldne, da se natiskajo predlogi k vladnemu ustavnemu načrtu, kakor tudi vsi načrti ostalih parlamentarnih skupin, ki so bili izročeni ustavnemu odboru. Za jutrišnjo sejo je postavljena na dnevni red specialna debata o ustavnem načrtu vlade.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Beograd, 17. febr. (Izv.) Danes so muslimani izročili ministrskemu predsedniku Pašiću svoj ustavni načrt. Muslimani zahtevajo, da ostanejo pokrajine kakor so bile do sedaj.

Odgoditev pogajanj z Italijo.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Pregovori za ureditev ekonomskih odnosov z Italijo se ne prične poprej, dokler Italija ne izprazni teritorijev, ki nam pripadajo po rapalski pogodbi.

Rusija in Romunija.

Moskva, 17. febr. Ljudski komisar za zunanje posle je poslal rumunski vladi protest zaradi podpiranja invazije Petljurovih pristašev v Ukrajino in je opozoril, da tako podpiranje ne bo pospeševalo pogajanj.

Veleposlaniška konferenca.

Pariz, 17. februarja. (Izv.) Današnje predpoldanske seje poslaničev se je udeležil maršal Foch kot vojaški izvedenec. Sklenilo se je, da se umaknejo oddelki francoskega vojaštva, ki se nahajajo v Dalmaciji. Postavljen je bil na seji tudi odbor, ki ima podati poročilo o razdelitvi železniškega materiala bivše Avstro-Ogrske.

Meščanska vojna na Irskem.

Kopenhagen, 17. februarja. (Izv.) Irski uporniki so podrli vse železniške mostove v grofiji Cork tako, da so vse zveze z južno Irsko prekinjene.

Zdravstveno stanje Masarykovo.

Praga, 17. februarja. (Izv.) Po nekoliko dneh zvišane temperature se je pojavila večer proti večeru vročica, ki je dosegla 39°. Potek bolezni je normalen. Predsednik je noč dobro prebil.

Izseljevanje iz Amerike.

New York, 17. februarja. S. A. Baker, intendant ameriškega oddelka za imigracijo je izjavil, da je dozdaj prijavljenih 2 in pol milijona ljudi, ki se hočejo izseliti iz Amerike in vrniti v svojo staro domovino. Le vsled pomanjkanja transportnih sredstev in slabega gnetnega položaja imigrantov se vrši izseljevanje tako počasi.

Princ Sixt Bourbonški izgnan iz Italije.

Rim, 17. febr. »Agenzia Stefani« objavlja nastopno uradno objavo: Princ Sixt burbonski je pred kratkem izdal knjigo z naslovom »Ponudba Avstrije za poseben mir«. V spisu mrgoli vse polno insinujacij in laži, ki niti ne zaslužijo, da bi se demantirali. Ker se princ Sixt burbonski nahaja v Italiji, je na podlagi sklepa, ki je datiran z današnjim dnevom, izgnan iz Italije.

Podaljšanje izmene 20 din. bankovcev.

Beograd, 17. februarja. (Izv.) Narodna banka bo vršila zameno bankovcev po 20 dinarjev do 30. aprila 1921. Poleg filijalk Narodne banke bodo vršili ta posel tudi davčni uradi.

Nov invalidski zakon.

BEograd, 17. febr. (Izv.) Ministrstvo za socialno politiko je sestavilo poseben ožji odbor, ki mora izdelati invalidski zakon za vso državo. Novi zakonski načrt bo jako obsežen in bo vseboval tudi razdelitev invalidov v kategorije, kar dosedaj ni bilo.

Tržič na Soči, 17. februarja. Danes bi se moralo začeti delo v tukajšnjih ladjedelnicah, ki je bilo ustavljeno radi zadnjih bojev med komunisti in fašisti. Toda vsled sklepa delavskih organizacij ni prišel na delo noben delavec, dokler ne bodo sprejeti na delo tudi oni delavci, ki so bili radi zadnjih dogodkov odpušteni.

Dunaj, 17. februarja. (Izv.) Danes je bil tukaj aretirani višji računski svetnik pošte hraničnice, Hannerl, ki je ponarejal čeke. Hannerl je priznal, da je na ta način poneveril okoli 600.000 kron.

Govor poslanca G. Zerjava

v ustavnem odboru, dne 14. februarja 1921.

Ker vidim, da se treba žuriti, se omejim samo na administrativni problem, radi kojega je največ spora. Poprej pa moram kot Slovenec izjaviti, da se ne more priznati plebiscita enega kraja, okraja, pokrajine ali plemena niti glede državnega ozemlja niti glede tega, kako naj se državo uredi (ustava). Ozemlje, kjer biva naš narod, je nedeljiva svojina celega naroda, ki ima solidarno pravo, da odredi, s kakšno ustavo se more ta zemlja najbolje očuvati.

Sicer so pa prošli izbori v Sloveniji pokazali veliko antiseparatistično večino. Ker je posl. Sušnik preševal glasove demokratičnih poslancev, opominjam samo, da je pri prošlih izborih šlo edino zato, da se dokaže, da klerikalizem nima v žepu Slovenije, kakor je to dve leti povsod trdil. To se je za vselej demantiralo in s tem smo demokrati zadovoljni!

Administrativni problem je problem decentralizacije. O federalizmu ne govorim, ker je sploh indiskutabel, ostanejo trije načini decentralizacije.

1.) administrativna decentralizacija (dekoncentracija), kjer na odrejenih manjših področjih niže oblasti vrše državno upravo pod nadzorom in po direktivah centralne državne oblasti, 2.) decentralizacija potom samouprave, kjer se deli javne uprave lokalnega značaja poverjajo od naroda izbranim funkcionarjem, 3.) decentralizacija potom takozvanih pokrajin, večinoma historičnega značaja (dežele, Land), ki niso države ali so sigurno državni fragmenti. Mi smo za prvo in drugo, a odločno proti tretji metodi decentralizacije.

Nesporen je, in postoji v vsej državi sistem, treh instanc v politični upravi. Ako je to priznano, ne bo težko najti kriterijev, kako velike naj bodo oblasti, v čemer je zrnno vse ustavne borbe. Najnižja instanca so srez (okraj). Naši srez v Sloveniji imajo 40.000 do 120.000 prebivalstva. Obče je bilo mišljenje še v Avstriji, da je področje naših okrajev glavarstev v večini slučajev preobsežno. V srezu je eksekutiva, tu je direktni stik z narodom, tu je nadzor občine, srez mora biti narodu pri roki. 10.000 prebivalcev, kakor ima običajni srbski srez, je premalo, da bi se izplačal dober aparat. 1200 srezov v državi bi nas finančno upropastilo. Mislim, da moremo kot temelj za srez vzeti ekonomski in prometno zaključno področje od 30.000 do 40.000 ljudi, naravno po intenziteti prebivalstva in po terenskih prilikah. Kjer narod biva v masah, n. pr. v industriji, more seveda biti tudi večji broj, ali v normalno naseljenih agrarnih pokrajinah bodi normala 30.000 do 40.000 ljudi.

Če smo enkrat določili obseg najnižje instance, bode lahko odločiti se glede obsega oblasti. Klerikalni načrt želi uvesti v vsej državi 6 drugih instanc: Srbija, Bosna z Dalma-

cija, Črna gora, Hrvatska, Slavonija, Vojvodina, Slovenija. Druga instanca naj de facto administrira pod nadzorom ministrstev, koja dajejo direktive, srezji so eksekutiva. Težišče uprave bodi v oblasti. Vprašam, kako more ban ali predsednik pokrajinske vlade v Zagrebu, pregledati in obvladati situacijo preko 3 milijonov, a oni v Beogradu celo preko 4 milijonov. Slovenija ima preko 1.000.000 prebivalstva, a priznati moramo, da predsednik ne more pregledati položaja v vseh srezih popolnoma. Oblastni načelnik bo vsaj enkrat v letu moral osebno obhoditi srez; on mora poznati vse podrobnosti in držati osebno zvezo s sreskimi načelniki. Moral bi biti na razpolago pokrajinski skupščini.

Kakor hitro smo sprejeli kot primerno število prebivalstva za srez 40.000, moramo sprejeti kot konskvenco približne številke, ki jih glede obsega oblasti predlaga vladin načrt. Oblast naravno ne sme biti premala, ker ima kompliciran aparat strokovnjakov, n. p. poljedelskih, inženjerjev, pravnikov itd., če hoče resno razbremeniti ministrstva. Oblast pa ne sme biti prevelika, da se ne izgubi pregleda. Pa tudi zato ne sme biti število oblasti preveliko, da more minister obvladati situacijo. 5 oblasti je indiskutabel, 35 kakor kot maksimum navaja načrt vlade je odločno preveč. Oblast naj bo čim najbolj zaokrožena gospodarska in prometna celota z naravnim centrom. Mi sodimo ustavo samo s tega čisto praktičnega vidika. Ne kapricirajmo se na matematiko enakoštevilen prebivalstva v oblasti, ki bo različno po terenskih prilikah in po gostoti prebivalstva. Vidimo, kako razgraničenje dira v najobčutljivejše živce in pripravljeni smo do neke meje to uvaževati, da se omogoči sporazum. Gospoda od državne uprave opozicije, stavite roko na srce in povejte, ali resno mislite, da je tu v Beogradu mogoča državna skupščina Jugoslavije in poleg nje skupščina 4milijonske »pokrajine« Srbije, sestavljena prav iz istih krajev kakor stara srpska skupščina? Ali ni to izzivanje občutljivosti? V vseh pokrajinskih parlamentih se bo gonila velika politika. Tega se ne sme dopustiti.

Mi smo tudi za decentralizacijo potom samouprave. Mi smo za samoupravo (v širšem pomenu besede) v nekih granah sodstva (sodniki-lajiki, porota, razsodišča, občinska sodišča), mi smo za samoupravo tudi v davanju norm s tem, da se z ustavo in posebnimi zakoni delegira samoupravnim korporacijam pravica dajati pravne predpise in naredbe lokalnega in izvršnega značaja. Poleg občine želimo, da dobi samoupravo tudi srez, ako nočete obvezno vsaj fakultativno, ako želi n. pr. večina občin ali po sklepu vseh volilnih upravičencev v okraju.

(Dalje prihodnjič).

Politične beležke

+ Dr. Korošec protestira. Iz Beograda poročajo dne 16. februarja: Poslanec dr. Korošec je vložil protest proti temu, da je bil za predsednika deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani imenovan dr. Baltić, in da je vlada izpremenila občinski volilni red za Slovenijo.

+ Srbski republikanci. Glasilo srbskih republikancev »Republika«, izjavlja, da delegati srbske republikanske stranke, ki so prisostvovali konferenci Radičeve stranke, niso imeli od strankinega vodstva pooblastila, da sklenejo z Radičevci dogovor v onem zmislu, kot to poročajo beograjski listi.

+ Diplomatični sprejem pri Pašiću. Iz Beograda poročajo dne 16. februarja: Ministrski predsednik Pašić je kot minister za zunanje stvari večeraj sprejel v ministrskem predsedništvu zastopnike vseh tujih držav.

+ Političen dvoboj. V svojem listu »Beogradski Dnevnik« je priobčil Krsta Cicvarić več napadov na osebo in čast sedanjega ministra notranjih zadev, Milorada Draškovića. Sedaj je minister Drašković v »Beogradskem Dnevniku« priobčil poziv na Cicvarića, da najprej izjavi, da je res on pisal te napade, a potem naj sam izbere, kje hoče zagovarjati svoje očitke pred rednim sodiščem ali pa pred častnim sodom. Minister Drašković izjavlja, da pri rednem sodišču ne bo zahteval nobene kazni za Cicvarića, hoče le razsodbo in dokaz, da so njegova očitavanja le kleveče, a slučaju častnega sode pa zahteva minister, da se razsodbe istega objavijo v javnosti. — Na ta poziv je Krsta Cicvarić odgovoril precej dvoumno, ker pravi, da hoče vso zadevo poprej, prdnjo pride pred državno sodišče ali častni sod, izročiti sodbi javnosti. V ta namen hoče v eni prihodnji številki napisati članek o ministru Draškoviću. — Vidi se torej, da je odločnost ministra Draškovića spravila Cicvarića v precejšnjo zadrego, a vsekakor bo ta politični boj zanimiv, ker bo razjasnil gonjo proti ministru Draškoviću, v kateri so pridno sekundirali klerikalci in zajedničarji.

+ Položaj v Avstriji je po mnenju »Zürcher Zeitung« nevzdržen, vsaka akcija zaveznikov, da se pomaga bankrotni republiki vsaj trenutno, je samo novo umetno podaljšanje krize, ki mora na ta način končati s končnim finančnim in gospodarskim polomom. List je mnenja, da je pomoč Avstriji mogoča le na ta način, ako sanacije prevzemo skupno vse obmejne države s pomočjo denarnih sredstev zaveznikov. To do seči je pa v sedanjih razmerah nemogoče, ker je sosednim državam na tem, da imajo v svoji sred' slabo Avstrijo, ki je najboljši porok, da se nikdar ne bo spomnila, da bi mislila na vrnitev Habsburžanov. Kako dolgo bo mogla ta klavna država, ki so ji ostale iz prošlosti samo ime in milijarde dolgovi, živeti od upov nad in praznih obljub, bo pa pokazala bližnja bodočnost.

+ Antantne komisije v Avstriji. Z Dunaja poročajo dne 16. februarja: Kakor doznava »Politische Korrespondenz«, je poslaniška konferenca odredila, da dne 20. februarja ukinejo vojaške in zrakoplovne komisije svoje poslovanje, da se na ta način odvzamejo Avstriji težka finančna bremena. Ta sklep pa ne sme nikakor ovirati popolno izvedbo zrakoplovskih določb sentzermenske mirovne pogodbe. Ako ti pogoji do dne 20. februarja ne bodo izpolnjeni, se ustanovi do izvedbe likvidacijski organ s kar najmanjšim številom osebja, ki bo nadzoroval izvajanje mirovne pogodbe.

+ Ostavka madžarskega notranjega ministra. Z Dunaja poročajo dne 16. februarja: Kačer poroča »Acht- uhr Blatt« iz Budimpešte, je podal minister notranjih poslov, Ferdinand svojostavko.

+ Poljsko-ramunska zveza. Iz Pariza poročajo dne 1. februarja: Kakor poroča »Petit Parisien«, ima dogovor med varšavsko in bukaško vlado, ki ga pa bodo še enkrat proučili, značaj formalne politične in vojaške zveze. Načrt predvideva, da si Poljska in Rumunija jamčita za ohranitev njihovih vzhodnih meja; zlasti se to tiče poljske vzhodne meje, kakor jo določa pogodba v Rigi.

Prosvefa.

Umetnost in ustava.

Slovenske umetniške organizacije, in sicer: Društvo slovenskih leposlovcov, Društvo slovenskih upodabljajočih umetnikov, Klub slovenskih upodabljajočih umetnikov »Sava« in Ljubljanska podružnica Društva jugoslovenskih glasbenikov, so na svoji skupni seji dne 14. februarja t. l. po svojih zastopnikih sklenili sledečo resolucijo:

Uverjeni, da je umetnost sad narodovega duševnega življenja, sad one tvorne sile narodev, ki snuje in ustvarja s polno močjo tudi v časih, ko narod v svojem materijelnem gospodarstvu trpi in strada; uverjeni, da umetnost s svojimi deli v največji meri vpliva na razvoj narodovega duševnega življenja, ki na odločen način oblikuje in oblikuje, smatramo, da država v lastnem interesu ne more in ne sme prezreti umetnosti kot odločilnega faktorja v razvoju narodovega duševnega življenja in s tem posredno tudi državnega življenja; smatramo, da mora država umetnost v njenem svobodnem razvoju ščititi, marveč jo z vso močjo tudi spoplaševati.

Zato je treba, da se v bodoči ustavi sprejme v kompleks norm o splošnih pravicah državljanov sledeča norma:

Umetnost je svobodna in vživa posebno zaščito in podporo države in zakona. Kot prvi korak v praktično izvedbo te norme naj se sprejme v ustavo — ako se konstituantna odloči za dvodomni sistem — določba, da voli umetniška komora v senat najmanj isto število senatorjev, kot jih volijo komore ostalih interesnih skupin.

Društvo slovenskih leposlovcov; Društvo slovenskih upodabljajočih umetnikov; Klub slovenskih upodabljajočih umetnikov »Sava«; Ljubljanska podružnica društva jugoslovenskih glasbenikov.

— Natečaj. Odbor »Jugoslovenske Matice« vabi vse naše umetnike, da se udeležijo tečajja za napravo društvene diplome in obrambnega koleka. Osnutek je poslati na naslov »Jugoslovenske Matice«, Ljubljana, Pražakova ulica št. 3, L. do 15. marca t. l. Juri, ki prisloja nagrado, bo sestavljen iz štirih umetnikov in iz zastopnika »Jugoslovenske Matice«. Diploma »Jugoslovenske Matice«: Velikost 40x30 centimetrov, oblika vodoravna ali pokončna. Imeti mora nekaj praznega prostora za tisk. Prva nagrada 600 kron, druga 400 kron. Za diplomo naj se pošljejo kolikor mogoče natančni osnutki, delo se izroči potem onemu, ki dobi prvo nagrado in se posebej nagradi. Obrambni kolek »Jugoslovenske Matice«: Izročiti ga je popolnoma izdelanega. Nagradi 500 in 300 kron.

VEČJA OD NASILJA SOVRAŽNIKA, BODI NAŠA POŽRTVOVALNOST ZA TRPEČE BRATE!

Domače vesti.

Ljubljana, 17. februarja.

* ODLIKOVANJE. Operni tenorist Josip Rijavec in pianist Ličar sta odlikovana z redom sv. Save IV. reda.

* IMENOVANJA V POLITIČNI SLUŽBI. Za vladne svetnike so imenovani: Anton Mencinger, okr. glavar v Radovljici; Fran Podboj, okrajni glavar v Litiji, in dr. Henrik Steska, krajni glavar pri predsedstvu deželne vlade v Ljubljani. Okr. glavarji morajo v poverjenstvu za notranje zadeve v Ljubljani Leonu Grasselliju in Rajku Svetku je podeljen naslov in značaj vladnega svetnika.

* IZPREMEMBE V RUDARSKI SLUŽBI. Rudarski višji komisar pri okrožnem rudarskem uradu v Celju inž. Josip Močnik je pomaknjen v 7. činovni razred, pisarniški oficijant Josip Jurčič pri rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani pa je imenovan za kancista.

* INFAMEN NAPAD na novega deželnega predsednika je priobčil danes »Slovenec«. Datiral ga je iz Beograda, kjer je dr. Baltić na glasu kot eden najznamenitejših upravnih uradnikov in kjer je vžival neomejeno zaupanje ministra tudi takrat, ko so sedeli klerikalci s radikalcami na držav-nem krmilu! Z zanesljive strani se nam zatrjuje, da je infamen članek izpod peresa g. dr. J. Brejca.

* NEDOSTOJNA SUMNIČENJA. Iz Trsta javljajo: V gotovih krogih slovenske javnosti v Trstu so dolžili slovenskega novinarja Antona Ekarja, da vodi on v italijanskem listu »Era nuova« polemiko proti »Edinosti«. Na ta natolcevanja je g. Ekar pozval uredništvo »Edinosti«, da naj o tej zadevi da svojo izjavo. Uredništvo je lojalno ustrelo zahtevi in objavilo sledečo »Izjavo uredništva«: Trdno smo prepričani, da bivši urednik »Edinosti«, g. Anton Ekar, ni v nikakršni zvezi s članki, ki jih objavlja italijansko časopisje

Sport in turiztika.

St. Drsalna tekma za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije se vrši v nedeljo dne 20. t. m. na Bohinjskem jezeru. Prvotni razpis v »Sportu« št. 4 z dne 22. pr. m. je izpopolnil sledeče: Pravico do tekmo-vanja imajo le tisti člani sportnih društev, ki so jugoslovenski državljani; prijavina se je naknadno določila na 40 K za osebo, juniorji pod 16 leti, so prijavine prosti; prijavni rok se je podaljšal do sobote dne 19. t. m. Razpisane točke: Umetno drsanje: 1.) Prvenstvo Jugoslavije in Slovenije; 2.) damsko prvenstvo; 3.) tekma juniorjev pod 16 leti. Tek: 1.) 1000 m, 2.) 500 m, 3.) juniorji pod 16 leti 200 m. Natančni razpis priobčujo »Sport« v št. 4 z dne 22. pr. m. Razpisane vaje niso težke. Tekme v umetnem drsanju se more uspešno udeležiti vsak drsač, ki obvlada loke naprej, trojko nazaj, vijugo in zanjko naprej.

V nedeljo dne 20. t. m. se vrše v Bohinju veliko in najbrže edine smučarske tekme. Program je nad vse obvežen. Za tekmo seniorjev za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije po barih na 7 km se je prijavilo veliko število znanih prvostvornih smučarjev, od katerih so mnogi tekmovali v inozemstvu in dosegli dobra mesta. Tekma v skoku raz skakalnico obeta biti velezanimiva. Pri treningu so se dosegli krasni uspehi.

Ker jo ta smučarska tekma najbrže edina zimsko-sportna tekma pred spomladjo opozarjamo vse sportnike in ljubitelje zimske narave, da se udeležijo omenjene tekme v Bohinju, kjer je zima še vedno v vsej svoji krasoti.

Posetniki smučarske kakor tudi tekme v drsanju, ki se vrši v Bohinju istega dne, imajo izredno ugodnost na železnici. Z izkaznicami »Sportne zveze«, ki se dobe vsak dan dopoldne in popoldne, plačajo le polovično vožnjo tja in nazaj. Zadnji termin za prijave je v soboto dopoldne. Sportniki ne zamudite te ugodne prilike!

Iz teme v luč.

Tako se glasi naslov našemu novemu romanu, ki prične v kratkem izhajati. Napisal ga je priljubljeni angleški romanopisec Hugh Conway. Roman opisuje doživljaje slepca, ki pa zadobi zopet pogled — in ki ga usoda vodi po Angliji, Italiji in celo Sibiriji, kjer išče in dobi lek za svojo ženo, ki jej je nesreča omračila um, sreča pa jej ga zopet vrnila. Novi roman je poln zapletljajev in dogodkov, vendar pa povsem različen od dosedanjega. Literarno polnovredno delo, ki bo naše čitatele v vsakem oziru zadovoljilo. Prevod je poskrbel iz originala eden naših znanih prevajalcev.

Ustava in državna služba.

Država kot taka je abstrakten subjekt, ki se ne more udeleževati sama po sebi in izražati sama svoje volje, marveč potrebuje v to svrhu posebnih organov, uradnikov. Kakor sodijo v ustavo temeljna načela glede njegove ustrojstva in sploh državnega organizma, tako je gotovo, da spadajo v njo tudi temeljna načela o razmerju države napram njenim organom, uradnikom.

Kaka naj bodo ta načela, o tem je poročal na sestanku društva »Prav-nika« dne 14. t. m. obširno in temeljito vladni svetnik dr. Ign. Rutar. Njegova izvajanja so žela pritrdjevanje in odobravanje vseh navzočih društevnikov in so se gibala v nastopnih smereh: S tem, da država nastavi koga za svojega uradnika, poveri mu tako važno in zaupno mesto, da mora tudi gledati na to, koga postavi za svojega organa. Potrebno je torej, da so to samo državljani, kajti samo od teh sme pričakovati, da bodo imeli res vedno pred očmi državne interese. Če pa hoče država, da vrši uradnik poverjene mu posle objektivno in nepristransko, dati mu mora zato primerno nagrado, da mu osigura, ne le njegov lastni obstoj, marveč tudi obstoj njegove družine

in to tudi potem, ko sam obnemo-re. Ker so uradniki kvalificirani delavci, mora biti ta nagrada tudi temu primerna, kajti sicer bo dobila država v svojo službo samo slabši material. Vse to spada v ustavo. Zelo važno je tudi vprašanje, ali naj bo upravni uradnik kakor sodnik odgovoren napram strankam za svoje čine, kakor se to zahteva od mnogih strani. Temu je treba odvrniti, da bi dovedla taka odgovornost do nemogočih posledic. Upravni uradnik ni neodvisen, marveč je odgovoren za svoje delo tudi ministrom. Če se statuirajo primarna odgovornost upravnega uradnika, se mora statuirati tudi njegova neodvisnost in samostojnost kakor za sodnika, sicer bi sindikatno odgovarjal za naredbo ministra, katero mora sedaj izvrševati. Neodvisnost in samostojnost upravnih uradnikov bi pomenila, da državno upravno oblast ne izvršuje več kralj in odgovorni minister, ampak neodvisni in neodgovorni uradniki. Določiti bi bilo torej le sekundarno odgovornost uradnikovo napram državi. Tudi za stranke same je primerna odgovornost države za provzročeno škodo dosti ugodnejša.

grebškega prebivalstva. Faktično število bo za pričakovanjem precej raslo.

PREBIVALSTVO BEOGRADA. Iz Beograda poroča, da ima po izdani ljudske številke, ki pa se še končno veljavno, Beograd preko 110 tisoč prebivalcev brez predmestij, v katerih živi 40 do 50.000 ljudi. Med temi so tudi oni, ki mo ajno zaradi pomanjkanja stanovanj v Beogradu prenočevati v Zemunu. Glavno mesto Beograd bo na ta način imelo nad 150.000 prebivalcev. Naše večerjanje poročilo, o katerega točnosti smo takoj izrazili svoj dvom, je s tem popravičeno.

*** FAŠISTOVSKA DIVJAŠTVA V ZADRU.** Iz Zadra javljajo, da so medtem ko je civilni komisar Bontanto hotel vrniti Sokolu zasežene prostore, fašisti vdrl v prostore Sokola, razbili pohištvo in uničili knjižnico jugoslov. akademskega kluba. Knjižnica je obsegala več tisoč knjig.

• **KOPALIŠKI ZDRAVNIKI V ROGAŠKI SLATINI.** Zdravniki, ki hočejo dobiti pravico, da se zovejo kopališki zdravniki v rogaško-slatinskem zdravilišču, morajo vložiti svoje prošnje do dne 15. marca pri poverjeništvu za javna dela v Ljubljani. To poverjenišтво izda dovolitev za uporabljanje tega naslova za eno ali več sezni.

*** MISTERIJOZEN SAMOMOR.**
V Maksimiru pri Zagrebu našel je predvčerašnjim nek gozdar čedno obločeno meška mrtvega pod nekim drevesom. Kakor je komisija dognala, se je neznanec sam ustrelil z revolverjem. Pozneje se je poto-
vilo, da je morilec identičen s trgov-
cem Hermanom Sternom iz Čakov-
ca, ki se je že deli časa mudil v
Zagrebu. Pri samomorniku so našli
listnico s 40.141 kronami. Motiv sa-
momoru ni znan.

• HRANILNE VLOGE V JULIJSKI BENEČIJI. Pišejo nam: Ko sem se izselil iz Julijske Benečije sem tam pustil hranilno vlogo pri neki slovenski posojilnici na Vipavskem. Pozneje sem jo hotel dvigniti in sicer sem zahteval plačilo v lirah po razmerju kakor je bilo uradno določeno. Posojilnica pa ni hotela izplačati vsega zneska češ, da sem se izselil in da se za sedaj ta vloga ne more popolnoma izplačati. Pa to naj bi bilo saj so tudi po drugih državah vloge pod zaporo. Dobil pa sem pred par dnevi obvestilo, da je moja vloga zapadla. Kje je krivda ali pri italijanski vladi ali pri dotični posojilnici? Pri prihodnjih pogajanjih z Italijo naj se ta zadeva razčisti, da ne pridejo viagatelji ob svoje premoženje.

* **FALZIFIKATI DESETKRON-**
SKIH BANKOVCEV. V prometu so
se pojavili, desetskronski bankovci, ki
nosijo ponarejeni žig »Posojilnica v
Brezicah, registrovana zadruga z ne-
omejeno zavezo« in je ta žig pritise-
njen preko stare avstrijske Karlove
denarice za 15 vinarjev, tako izborna,
da je to na površen pogled težko
razločiti. Kakor nam javljajo, je »Po-
sojilnica v Brezicah« žigosala marki-
ce s štampiljo, ki ima na sredi »če-
belico«, dočim ponarejeni žig tega
nima. —

* PRIGODE GOSPODA COLLI-
NA so pričele pred osmimi dnevi iz-
hajati tudi v graški »Tagespost«.
Švedski original je doživel že 26. iz-
daja, angleški in francoski prevod
pa še višjo. Naš prvi ponatis je sko-
raj ves razprodan. Roman gre h kon-
cu. Zaradi obilega povpraševanja
smo se odločili, da donatisnemo ro-
man v celoti, ga opremimo z origi-
nalno risbo umetnika in izdamo v
njigi, ki jo naši naročniki dobe za
nižjo ceno nego v knjigotrštvu.

* ZAMENJAVA 20DINARSKIH NOVČANIC PRI DAVKARIJAH. Financijska delegacija u Ljubljani objavlja uradno: Financijska delžna blagajna u Ljubljani blagajne davnih uradov bodo posredovali zamenjavo 20dinarskih novčanice in jih sprejemale od strank do vključljivo 28. t. m. Stranke, ki reflektirajo na zamenjavo teh novčanice po omenjenih državnih blagajnah, naj jih tem predložijo dvema izkazoma na katerih naj stranka označi ime, bivaliže, število oddanih novčanice in od vsake novčanice število v seriji. En primerek seznama bodo prejemajoče blagajne vrstile strankam s pordilom o prejemu. Cim bodo podružnice narodne banke novčanice preizkusile, druge stranke za pristne novčanice protivednost pri blagajnah, kjer so jih v zameno položile, proti vrnitvi potrjenega izkaza. Za vgotovljenje falsifikate so protivednost ne bo izplačevalo. Občinstvo se opozarja, da bo zamenjavo vršila od 1. marca do 30. aprila izključno le centrala narodne banke v Beogradu brez posredovanja svojih filijalk ali pa državnih blagajin.

JUGOSLOVANSKA MATICA. Generalna direkcija posrednjih davkov objavlja, da je Jugoslovanska Matica za vse svoje vloge in spise, ki jih pošilja državnim oblastvom, oproščena plačevanja taks po zakonu o taksah, razen takse v civilnih pravih.

* **MARIBORSKI MESTNI MAGISTRAT** naznanja, da mu je dovoljeno pobiranje občinskih naklad na vino in sadjevec v višini, kakor koncem lanskega leta.

*** JUGOSLOVANSKI DIJAKI V PARIZU.** Udruženje pariških dijakov je pod častnim predsedništvom prosvetnega ministrstva priredilo svečan sprejem delegaciji jugoslovanskih visokošolcev, ki so prišli v Pariz. Med drugim je podžupan pariške občine čestital jugoslovanskim dijakom za njihovo plodonosno delo za mir po herojskem boju. Eden od jugoslovanskih dijakov se mu je priročno zahvalil za pozdrav.

• **RAZOROŽEVANJE V ČRNI GORI.** Ministrstvo notranjih del je odredilo, da se v Črni gori izvede razorožitev prebivalstva, kakor se je to zgodilo tudi v drugih pokrajinah naše države.

* KAJ NAM NOSI KONSTITUANTA: SVOBODO VESTI ALI SVOBODO VERODRŽAVI? O tej aktualni temi bo govoril v soboto zvečer ob 20. v Mestnem domu v Ljubljani znani narodni svetilek Božo Milošević. Predavanje bo obsegalo te-le glavne točke: 1.) Kratek pregled verskomožalnega življenja našega naroda. 2.) V osvobodni zemlji brez osvobodene duše. 3.) Trije kamni izkušnje: svoboda vesti, ločitev cerkve od države, ustanovitve narodne cerkve. 4.) Pred vitalno rešitvijo ali končna redakcija tega člena ustavnega načrta. Vabijo se vsi Slovenci in Slovenke brez razlike vere in stanu, da se udeležijo tega veleznamičnega predavanja. Vstopnina znaka 2 K. Čisti dobiček in prostovoljni prispevki pripadajo fondu narodne cerkve.

SPLOŠNA ORGANIZACIJA VOJNIH INVALIDOV, vdov in sirot na slovensko ozemlje se je združila v Srbiji in Hrvaški pod imenom »Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS. Oblaslni odbor Ljubljana. Odbor pozivlja vse vojne vdove in sirote, da se zgledijo v pisarni Gosposka ulica št. 3 v Ljubljani, zaradi zamenjave članskih knjižic, in sicer: najkasneje do 26. februarja 1921.

PO VOJNEM INVALIDOM V SLOVENIJI.
Po dopisu Gozdarskega oddelka deželne vlade za Slovenijo — odtsek: ravnateljstvo državnih gozdov in domen št. 317 od 8. februarja t. l., se bode otvoril pri gozdnem in gajstevskem oskrbništvu v Kostanjevici na Dolenjskem trimesečni tečaj za gozdne čuvaje začetkom marca tekočega leta. Za službo gozdnega čuvaja se zahteva sledeča fizična sposobnost: noge, vid, in sluh popolnoma v redu, pljuča in srce zdrava. Manjše poškodbe na rokah ali drugod dopustna, vendar se zahteva sposobnost uporabe orožja in orodja za znamenovanje lesa. Vsi invalidi, ki ne izvršujejo in ne morejo izvrševati nobenega podobnega in bi prišli v postev, naj nemudoma vložijo prošnje pri podpisnem oddelku najdalje do 26. februarja t. l. z zdravniškim izpričevalom, da so sposobni za službo gozdnega čuvaja. Deželna vlada za Slovenijo, poverjenstvo za socialno varstvo, invalidski oddelk.

* **POSEG DO BANČNIH LOKALIH.** Stanovanjski urad je izvršil poseg po 6 ljubljanskih bankah v javni rid, in sicer na temelju § 26., al. 3.

bstoječe stanovanjske narobe, ki ma zakonsko moč. S tem, da se je osego po poslovnih prostorih bank, e ni prav nič seglo v njihovo zasebno lastnino, tem manj, ker so se za-egli pri bankah lokali, ki niso njhova last. Banko bodo s tem da zgra-ja za svoje poslovne prostore in za svoje uradnike hiše, odtegnile svo-om spekulativnim poslom le nezna-elen del razpoložljivih sredstev. Tako odo tudi zasežene banke napram anašnji družbi storile svojo dolž-ost kakor sta jo že v izdatni meri osedaj izvršili dve ljubljanski banki zgradbo novih stanovanjskih hiš.

LJUBLJANSKI OBSERVATORIJ NA PRODAJ. Kakor znano, obstoji v Ljubljani (v realnem poslovanju) veliki seizmološki observatorij brezžična postaja, katero je ustanovil bivši deželni solski nadzornik Albja Belar s pomočjo Kranjske hrastnice. Belar je ta observatorij in brezžično postajo sedaj ponudil dr. Ravi v nakup. Vlada je posebni komisiji poverila nalogo, da pregleda delo instalacije ter predloži svoje poročilo. V to komisijo so poklicani g. seculski profesor dr. Hinterlechner, poverjenik dr. Ravnihar in profesor beogradske realke Jelenko Milovici.

DRUŠTVO SLUŠATELJEV JURIDIČNE
FAKULTETE v Ljubljani si dovoljuje
na potem izreči najekstremnejše
menj, ki so ob priliki plesa dne 7. t.
velikodušnosti darili, oziroma osebnih
delovanjem izkazali gorenjstvu društvu
njego naklonjenost in mu s tem pripomo-
do lepega gmotnega uspeha. — Od-
r. k

• **POZOR PRED GOLJUFI.** Iz Škofje Loke nam pišejo: Kakor se je doznalo, hodita po Ljubljani dve dami in pobirata darove za Sokolski dom v Škofji Loki. P. t. občinstvo opozarjamo, da sta za pobiranje to-zadavnih prispevkov poverjena edino-le brata dr. Tone Jamar v Prešernovi ulici št. 5 in Alojzij Payer v kavarni »Zvezda«. Vsakega drugega nabalca, ki bi se ne mogel izkazati z od Škofješkega Sokola iz-danimi poverilnicami, naj se ovadi bližnjemu policijskemu stražniku.

• PEVSKI ZBOR «GLASBENE MATICE». Pevska vaja se vrši v petek dne 18. februarja, za ženski zbor ob 6., za moški zbor ob 8. uri zvečer. — Odbor.

* **PODRUŽNICA JUGOSLOVAN-**
SKE MATICE V ŽALCU se ustanovi v nedeljo ob 3 popoldne v prostorih g. Vilka Kukca.

* DRUŠTVO DRŽAVNIH PIŠARNIŠKIH URADNIKOV ZA SLOVENIJO ima 20. februarja t. l. v posvetovalnici (mestni magistrat), I. nastropje, svoj redni občni zbor. k

* DRUŠTVO »PRAVNIK«, PODRUŽNICA MARIBOR, naznanja, da je za soboto določeni sestanek s predavanjem z ozirom na koncert vojaške muzike odgođen.

* **SMRTNA NESREČA V RUDNI-**
KU. Iz Rajhenburga nam poročajo:
Na pustno soboto se je v tukajšnjem
rudniku pri razstreljevanju skal
smrtno ponesrežil rudar Kostanješek.
Ko je zapalil mino, se kljub opomni-
lu tovarišev ni pravočasno odstra-
nil. Skala mu je strla oprsje in je
nesrečujoč na mestu izdihnil.

* **NAJDENI TRUPLI UTOPLJEN-
CEV ADAMIČA IN KLAJNERJEVE.**
Danes okoli pol 3. popoldne je To-
maž Jerančič, posestnik in čoinar v
Mostah, zapazil na desnem bregu pri
izlivu Gruberjevega prekopa v Ljub-
ljano dve trupli. Prklicana policij-
ska komisija in grozniki iz Štepanje
vasi so dali trupli izvleči in ju pre-
peljati v mrtvašnico pri Božjem gro-
bu v Štepanj vasi. V utopljenicih so
zagrezovali oficila deželne bolnice
Antona Adamiča in Ano Klajnerjevo.
Trupli sta bili še precej dobro ohran-
jeni. Adamič je bil brez suknjiča,
Klajnerjeva pa je bila popolnoma
oblečena. Njeno truplo je bilo naplo-
vijo kakih 100 korakov nižje od
Adamiča. Klajnerjeva je imela na
obrazu poškodbe in je bila na levi
roki ugriznjena. Ravno pred mescem
dni, dne 17. januarja, na dan sv. An-
tona, ko je Adamič obhajal svoj god,
sta oba ponoči skočila pri Karlov-
škem mostu v Gruberjev prekop.

* ROP MILIJONARJEVEGA O-TROKA. O aretaciji roparja smo

porojeli še naslednje podrobnosti: Kriminalni organi so dobili nalog, da naj takoj temeljito preiščejo svoje okoliške ulice, zlasti gostilne. Tako je detektiv France Cankar obhobil vse gostilne in ulice v šentjacobskem pokraju. Okoli 4 ure popoldne je prišel v Sartorijevo gostilno «Beograd» na Zabjeku št. 3. Tam je zapazil mladega človeka, ki je ždel prijetrtni vina. Mladič je detektiva pogovoril in prosil za informacije, tako in kje bi napravil prošnjo za sprejem k vojakom kot daljeslužeci podčastnik. Cankar mu je stvar ponasneval, obenem pa se mu je fant delal zelo sumljiv in povabil ga je na policijo, češ da tam napravijo prošnjo za sprejem k vojakom. Na policiji so ga v sobi kriminalnega oddelka takoj obstopili in preiskali. Pri njem so našli obtežljivo pismo na tevilko 9999. Mladi človek — Rudolf Satler po imenu — je pobledele. Začel je takoj tajiti. Slednjič je napol priznal, da je bil soudeležen pri izdelavi načrta, tajil pa je, da bi bil on Tončka odpedjal iz sole, češ da je to storil neki «Hrvat» in da sta bila ploh dva «Hrvata» glavna krivca za snovanje načrta. Zvečer so Satlerja konfrontirali z malim Tončkom, ki pa ni mogel jasno potrditi, da je Satler «črni mož», kar je naravno, ker ni imel več na sebi velikega robata okoli ust in črnih očal. Pozneje so Rudolfa Satlerja konfrontirali s stroščekom št. 10 Jurijem Cesarcem, ki je v njem takoj spoznal človeka, kateri mu je bil pred glavno pošto izročil znano pismo. Satler je pončno priznal, da je to res. Rudolf Satler je sin starega Pollakovega delavca, ki je v tovarni že nad 40 let, sledel Cesar so mu bile razmere popolnoma znane. Bil je izučen ključavničarski pomočnik, rojen 1. 1895. Zapužah pri St. Vidu nad Ljubljano. Kot vojak je po prevratu opravil službo «ključarja» v garnizijskem zaporu šentpeterske vojašni-

ce. Ker je pred lefom pomagal do pobega iz zaporov nekemu vojaku, je bil obsojen na večmesečno ječo, katero je pred kratkim prestal. Sedaj je brezposelno postopal po Ljubljani.

* **OSKRUNJEVALEC OTROK.** A. G. iz Orehovega vrha, mlad mož in sam oče par otrok, je nedavno tega goskrnil 10letno deklico Marijo Parkelj. Pred sodiščem se je zagovarjal s tem, da je dobil v vojni neverstani in da je njegovo spolno nagnjenje perverzno razvito, tako da ga z neodoljivo silo napravlja za zločinca. Sodišče ga je obsodilo na 6 tednov težke ječe.

Izid ljudskega štetja v Ljubljani.

Izid ljudskega štetja za mesto Ljubljano je marsikoga presenetil, posebno zato, ker se je večkrat slišalo, da ima Ljubljana 70.000 do 80.000 ljudi. Kako je prišlo do tega vsesplošnega mnenja, ki v gotovem oziru niti ni tako neupravičeno, če vemo, kako je nastalo? Svoj izvor ima še v dobi živilskih kart, ki so se pričele tekoni svetovne vojne razdeljevati. Mestna občina je ustanovila svojo aprovizacijo, ki je, kolikor so razmere dopuščale, preskrbovala mesto Ljubljano s prehrano. Spočetka je obsegal delokrog mestne aprovizacije le mesto samo. (Razume se samoobsebi, da spada pod mesto tudi Spodnja Šiška, odkar sede v mestnem občinskem svetu tudi njeni zastopniki.) Pozneje so se zaradi nezadostne preskrbe z živili pričela ljubljanska predmestja pritoževati napram lastnim občinskim aprovizacijam in končno dosegla, da jih je pričela preskrbovala mestna aprovizacija. To so bili sledeči kraji: Zgornja Šiška, Vič, Glince z Rožno dolino, Novi Vodmat, Selo in Moste. Na ta način je torej preskrbovala mestna provizacija vso občino Vič in dele občine Moste in Zgornje Šiške. Aprovizacijsko ozemlje ljubljansko se je torej razširilo preko mestnih mej na predmestja in se je skoraj skladalo s sedanjim ljubljanskim policijskim rajonom. Za vse to ozemlje se je razdeljevalo približno 72.000 živilskih kart in to je ona številka, ki je provzročila mnenje, da ima samo mesto ljubljansko toliko prebivalcev. — Preživiljanje na podlagi živilskih kart je seveda provzročilo razne višje napovedbe, ki pa se niso zgodile samo pri nas. Ljubljana z navedenimi predmestji utegne imeti na podlagi sedanjega ljudskega štetja okoli 65.000 ljudi.

• • •

Natančno podrobno pregledovanje popisnega materiala se prične dne 17. t. m. in bo trajalo približno 14 dni. Stranke, ki osebnih popisnic niso pravilno ali popolno izpolnile, morajo te popisnice v naknadno izpolnitve, oziroma popravilo. Razven tega morajo biti hišnim gospodarjem dostavili na dom izkazi, koliko je bilo nastalih v njih hišah strank in koliko ima vsaka stranka oseb. Dolžnost hišnih gospodarjev je, da natančno pregledajo te izkaze ter jih tekom 3 dni vrnejo mestnemu magistratu s poročilom, da je bilo številčno stanje v noči 31. januarja 1921. pravilno naznanjeno, v nasprotnem slučaju pa naj vpišejo pravilno število prisotnih oseb v rubriko »Opomba«. Razven tega je dolžnost hišnih gospodarjev, da v tem izkazu navedejo vsako morebitno nepravilnost, ki so jo opazili pri ljudskem popisu. Te izkaze, z eventualnimi popravki, morajo hišni posestniki vrniti magistratu (občinska dvorana) tekom treh dni po dostavitvi. Ker je v interesu vsakega prebivalstva, kakor tudi občine, države in osobito hišnih gospodarjev samih, da se številčno stanje prebivalstva vsake hiše popolnoma natančno ugotovi, se gg. hišni gospodarji pozivljajo, da v lastnem interesu podajo popolnoma točno izjavo izkazu prebivalstva vsake posestne hiše, in to tembolj, ker so za pravilno navedbo številčnega stanja svoje hiše gospodarji osebno odgovorni.

Stranke in osebe, ki do sedaj morbiti še niso bile popisane, se s tem najhitreje pozivljajo, da se nemudoma javijo na magistratu (občinska dvorana), ker se bo sicer po izvršenem podrobnem pregledu popisnega materiala vsakdo, ki pri ljudskem štetju ni bil popisani, brezobzirno namerno kazenski oblasti.

Gospodarstvo.

— Spomladanski veletrg v Pragi. Za veletrg se kaže povsod živo zanimanje. V republiki poljski je za trg razvita močna agitacija. Tudi iz drugih držav prihajajo udeleženci posamezniki in večje gospodarska organizacije. Države podpirajo raznimi dobrotami udeležbo. Dodatno naši tozadevni včerajšnji notici poročamo, da je beograjsko ministrstvo za promet sklenilo dati posetnikom veletrga a razpolago poseben vlak, ki bo šel iz Beograda naravnost v Prago. Posetniki imajo polovično vožnjo po naši in češkoslovaški državi. Vlak odide iz Beograda dne 24. t. m. Kdor se želi udeležiti veletrga, naj to javi češkoslovaškimi zastopnikom, ki izstavijo potrebne legitimacije.

— Kovan drobiž. Finančni minister je organiziral na Dunaju izdelavo našega drobiža po 5, 10 in 25 par. Drobiž, ki je že prišel v državo, se v kratkem izroči prometu, in sicer najprej v novih pokrajinah.

— Sklepi obrtne sekcije Gospodarskega sveta slove na spoznanju, da je privatna inicijativa za kolikor mogoče visok razpoložljivost obrtnosti preselila in da je tu treba državne pomoči, ki naj se deli v obliki obrtnega kredita. S posebnim zakonom je treba ustanoviti državni denarni zavod, ki organiziral to pomoč. Na akcijskem kapitalu, ki je potreben za zavod, bi bila deležena država in obrtna združga. Kredit bi bil dovoljen samo onim obrtnikom in gospodarskim združgami, ki so osnovane na združnih načelih. Do dveh let bi se priznaval kredit tudi posameznikom obrtnikom, po tem času pa samo združnim inštitucijam. V tozadevni resoluciji je naprosen minister za trgovino in industrijo, da v svojem ministerstvu ustvari poseben referat za združništvo in obrtni kredit.

— Prometna konferenca v Gradcu. Od 1. do 26. marca se bo vršila v Gradcu prometna konferenca držav srednje Evrope. Našo vlado bo zastopal oddeljni načelnik ministrstva saobračaja Ivan Kolesar.

— Dobrodkli iz trošarine lepo napreduje. Znesek od sedaj vplačane trošarine zelo približuje v proračunu predvidenemu. Meseca januarja se je plačalo na račun trošarine 17.737.249 dinarjev, dočim je v istem mesecu lanskega leta plačano vsega skupaj 5.473.302 dinarja, torej skoraj trikrat več kot lani. Od začetka proračunskega leta, to je od 1. julija 1920, do 31. decembra januarja 1921 je bilo skupaj vplačanih 82.135.395 dinarjev, dočim proračun izkazuje za vse leto 90.269.686 dinarjev.

Borza 17. februarja

Zagreb, devize: Berlin 250 do 255, Milan 539 do 540, London 565 do 575, Newyork 144,50 do 145, Pariza 192,50 do 193, Švica 2400 do 2425, Dunaj 21,90 do 22,05, Pariz 1070 do 1085. Valute: dolar 140 do 142 avstr. kruna 34 do 24, leva 17 do 170, češke kruna 180, franki 1030 do 1050, napoleondori 474 do 477, leji 198 do 198, ital. lire 523. Blagovna borza: pšenica franko vagon stanica Bačka 90 do 920, franko Zagreb 1000, rž franko Zagreb 810, koruza 400 do 430, koruza Srem 250 do 380, oves franko Srem 310 do 340, franko Zagreb 400, ječmen franko Zagreb 560, lisasti grah 450, grah 550, moka nularica franko Bačka 130, št. 2 1430, št. 6 1330, otrobi franko Zagreb 300, slive franko Zagreb stanica vagon 25 kg 600 do 625 K.

	denar	blage
anka za Primorje	173	886
govsko-obrtna banka	275	280
anka Brod na Savi	1765	1800
drnaska banka	1470	1475
vatska eskomptna banka	1190	1210
ivonla	740	750
rodna šumska industrija		1525
splošotacija drva	640	643
rodna banka	560	580
goslavska banka	912	953
sljanijska kreditna banka	9150	9200
stedišona	1350	1400
itman	425	475
čka pučka banka	100	102
ijedejska banka		6100
brovačko parobrodno dr.	740	745
pska banka	635	680
ivenska eskomptna banka		

Berlin. Devize: Italija 215.75 do 220.25, London 230.75 do 231.25, Newyork 58.69 do 58.81, Pariz 433.55 do 434.45, Švica 974 do 976, Dunaj 105 do 113.45, Praga 76.40 do 76.60, Budimpešta 11.48 do 11.52. Rib, Devize Berlin 10.375, Newyork 10.40, London 23.55, Pariz 44.75, Milano 22.25, Praga 7.90, Budimpešta 11.75, Zagreb 4.30, Bukarešta 9.66, Beč 1.40, Štavska 0.80, Dunaj 1.40, avstrijske kune 1.40.

Vremensko poročilo.

[illegible]

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Collina.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

Filip je samo molče priklinal in zopet sta hitela dalje, dokler se nista ustavila v drugi temni ulici, koje ime je Filip šele pozneje izvedel, Truthahngasse, slavna v Hamburgu. Zimsko jutro je bilo temno in mrzlo. Pihalo je in v Filipovih žilah je utripala kri. Kaj prinese prihodnji akt te prigode iz tisoč in ene noči? Saj še ni mogoče, da se zastor spusti že sedaj, ko je šele pol pete zjutraj... v tisoč in ene noči pa trajajo prigode do zore!

Veliki knez se je okrenil in pričel poslušati, ali jima kdo sledi. Ker ni bilo nič slišati, se je pomiril, segel v žep in izvelkel iz njega ljubezljivo, oblikovano steklenico, iz katere si je serviral izdaten požirek žganja. Nato je ponudil isto krepčilo tudi Filipu, ki je pa samo smeje odkimal, ker mu je še Schiemannovo hudičevo olje žgalo po vseh stenah želodca. Pač pa ga je Filip vprašal, ali bi ne bilo bolje, da nadaljujeta svoje po-

nočno romanje, namesto da čepita na tem mestu sredi smrdljive ulice. »Počakajte še trenutke«, mu odgovori veliki knez, »poprej moram popraviti še svoje nogavice«. Ko sta namreč bežala iz Schiemannovega lokala, so pri hitrem teku nogavice zdrknile na gležnje. Postavil je nogo na nek ogejni kamen in si pričel urejevati nogavice. Z začudenjem je Filip opazil, da mož ne nosi niti spodnjic. Gospod Woertz je torej dosleden, kadar se kostimira, si je mislil in stopil nekaj korakov po ulici. Nato se obrne, da pogleda, ali si čevljar svojih nogavic še vedno ni popravil. Čevljar pa leži na trotoarju, očitno mrtev.

Nekaj hipov obstoji Filip kot prikovan in začudena vprašanja vrtinčijo po njegovi glavi. Ali je gospoda Woerza zadela kap? Ali je v Schiemannovem whiskyju razven jeruša bila še kakšna druga primes? Res je Woertz mnogo pil, toda pred malo minutami sta še govorila in takrat je bil brez dvoma trezen. Končno se je Filip odvrnil in stopil k čevljarju, ki je padel z obrazom naprej in tako nepričakovano, da ni mogel padca

prestreči z roko, ki je ležala podvita pod truplo. Mahedravo, nezvestno truplo je Filip s težavo dvignil in jo tako n. onil ob steno, da je Woertz pol sedel ter se z zgorjnim delom trupla naslanjal ob njo. Njegova postava je sedaj izgledala čudovito groteskno. Glava se mu je pobesila in iz ust je nekaj kapljalo na rdečo kravato. Filip je možakarju odprl ovrtnik in hotel pričeti z oživiljanjem, ko je slučajno dvignil pogled pred se. Kar je videl, ga je napotilo, da je po bliskovito segel v Woertzov zadnji žep in s silo izvelkel iz njega revolver. Kajti previdno ob steno stisnjeni sta prihajali proti njemu dve postavi, ki ju je Filip na prvi pogled spoznal iz Schiemannove pivnice. Režala sta se pomembno in v rokah sta nosila nič manj pomembne gumaste gorjace. Aha, tako se torej rešuje ta nganka! Hitro je še preiskal Woertzove sence pod razmršenimi črnimi lasmi, — res, za palec dolgo modro podpluto, znamenje kakor od udarca s svinčnim gumbom... Nato je dvignil revolver in se zagnal proti apšem.

Borba ni bila dolga. Že ko sta ga videla napadati, sta obstala začude-

na. Pričakovala sta, da bo bežal. V prihodnjem trenutku je počil strel; ... Filip pozneje ne bi bil mogel za nobeno nagrado povedati, ali je ustrelil hote ali nehote, ... in eden obeh poštenjakov je bolno vzkliknil in se prijel za ranjeno levo ramo. V prihodnjem trenutku sta se oba poštenjaka podala v divji beg in Filip je z veseljem gledal, kako izginjata koncem uličice. Nato se je vrnil k Woerzu, ki je še vedno slonel ob steni in močil kravato.

Kaj naj stori? Vkljub strelu se v ulici ni nič ganilo, kakor da je vse izumrlo. Gotovo bi bilo najbolje, da bi se našel izvošček, ki bi potegnil pustolovskega čevljarja v njegov kneževski hotel. Nekje pred njimi mora biti Gänsemarkt, samo bog zna v kateri smeri, in tam čakajo izvoščki...

Odvrzel je čevljarju še njegovo listnico, ... saj bi se apši lahko vendar še vrnili... in je priporočil Woerza v varstvo vsem njegovim ruskim svetnikom. Nato je naglo odšel po zapuščenih ulicah iskat izvoščka. Nad strehami se je že pričelo polagoma daniti. Temni oblaki so se podili nad temnosivimi strehami, veter

je tutil okrog oglov in ulice so se vijugale in medsebojno križale, kakor na risbah Beardsleyja. Filip je zavil okrog ogla, vsi ti ogli so enaki, bog zna kateri je pravi, in stal nepričakovano na Gänsemarkt, ki je ležal pred njim v jutranjem mraku. Pred rano odprto gostilno je stal izvošček. Filip je z olajševalnim vzdihom skočil vanj in ukazal, naj ga pelje v Truthahngasse. Toda voznik si ga je še poprej ogledal in zahteval predjajem. Sele ko ga je dobil, se je spravil v počasen trab.

Filip si je prižgal cigareto — bila je zadnja — in se poveznil v blazine. Dogodki prošle noči so se podili po njegovi glavi. Toda dve minuti še nista pretekli, in ti dogodki so se že pričeli mešati. Izgubljali so medsebojno zvezo, iznajdljiva Filipova glava se je nagnila vznok, cigaretin dim se je brez koristi dvigal med Filipovimi prsti... Naenkrat potrk izvošček z bičevnikom na steklo: »Truthahngasse!... Saj ste menda hoteli sem?« (Dalje prihodnjič.)

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Kupim več vagonov 3-1 suhega bukovega oglja

franko nalagalna postaja. — Ponudbe na J. Baljevo, Slomškova ulica št. 21.

Iz R. sije došle vojne ujetnike prošim poročila o Martinu Vrščaj, ki je do oktobra 1917. bival k t ujetnik v Samarkandu. Pozneje ni bilo več glasu o njem. Strošek povrnem z veliko hvaležnostjo. Ivan Vrščaj, Maribor, Vilharj. 2. 381

Vino izbrano, naravno, belo ali rdeče, novo ali staro, po vrlo nizki ceni na malo ali veliko, pošljam v poslatih sodih Ciglar, trgovina vina, Stubica, Hrvatsko, Zagorje. 329 10-3

Vrtnarji! ki ste merodajni za presojo dobrih semen, sporočamo, da so nam semena iz iz osemstva pravkar dospela. Ista oddajamo z največ mogočo garancijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgovina s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 303 10-5

Prodá se: 2-1
460 m podzemeljskega kablja za visoko napetost do 5500 voltov baker 8x16 mm² po jako kulantni ceni.

Saks - Tratnik elektroizol. podjetje, Ljubljana, Sv. Petra c. 25.

Hišina in dekla

gridni in pošteni, za vsa domača dela, se sprejemata pri dr. R. Karba v Kamniku. 377 2-2

Inženier dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjen
stavbeni inženier
Ljubljana
Hilberova ulica št. 7.
Specialno stavbeno podjetje
za betonke, železobetonske
in volne gradnje.
Izrada vodnih sil.

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena;
olje za transmisije;
olje, strojno za poljedelske stroje;
olje, strojno za težke stroje;
olje za avtomobile, lahko;
olje za cilindre, izredno težko;
olje proti prahu. 57 104-52

Glavna zaloga:
Medić, Rakove & Zankl, d. z. o. z.
prej A. Zankl sinovi.

**Ali ste že poslali na-
ročnino za „Jutra“?**

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Svinjsko mast, čisto, doma topljeno, razpošilja in po udobo sprejema od 50 kg na vrej po namni ji dnevni ceni trdha Janko Popovič, Ljubljana. 820 30-6

Riž, sveče, vino, prazne sode nudi najceneje Fr. Siro, Kranj. 331 30-27

Ali kašljate?
Edino sredstvo je
„Pekto“
katero pri prehlajenju proti kašlju

!! pomaga !!
Glavna zaloga med. drogerija ADRIJA, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 3. 323
Cena škatlic 4 K. 6-3

ANONCNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje štov. 5.
Oglašni oddelak sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, preštave zastoj. Nudi vsestransko obsežno ugodnost. Oskrbli klišoje. Dopisuje v vseh jezikih.

Pisalne stroje Remington

nudi trdha. 385 8-1

K. A. Kregar, Ljubljana.

Na debelo! 355 15 Na drobno!
Trgovina z železnino
Breznik & Fritsch
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1
priporočajo svojo izredno bogato zalogo izličenega železnega — blaga po nizkih cenah! —
Točna in solidna postrežba!

Drago Beseljak

Almanah izde v krasni obliki in okusni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji z ozirom na postanek in razvoj, ustroj in industrijski in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novemgradu je poverilo polnomočno zastopstvo za Slovenijo tvrdki DRAGO BESELJAK, Anonč. in inform. zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5, ki prevzema inključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglase. Almanah bo tiskan v štirih jezikih in več tisočih izvodih. Knjigo in oglašivanje toplo priporočajo: Glavno uredništvo Almanaha Kraljevina SHS 1921. Novisad. 259 24 10

Kupim posestvo

z gostilno ali mlinom v bližini Ljubljane. Ponudbe pod „B 41“ na Anonč. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana. 364 2-2

Ugodna prilika!

Lepo posestvo na Bledu se z vsem potrebnim gospodarskim poslopjem in inventarjem ceno prodá. Vprašanja s priloženo znamko za odgovor pod „B 47“ na Anonč. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

KRALJEVINA SHS 1921

Almanah izde v krasni obliki in okusni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji z ozirom na postanek in razvoj, ustroj in industrijski in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novemgradu je poverilo polnomočno zastopstvo za Slovenijo tvrdki DRAGO BESELJAK, Anonč. in inform. zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5, ki prevzema inključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglase. Almanah bo tiskan v štirih jezikih in več tisočih izvodih. Knjigo in oglašivanje toplo priporočajo: Glavno uredništvo Almanaha Kraljevina SHS 1921. Novisad. 259 24 10

INFORMACNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oblastveno koncesijoniran. — Točne informacije o premoženju, avto-
zah, dohodi blaga in pislih. — Kulantne
cene. — Bloksistem. — V gredi z vsemi svetovnimi informacijskimi zavodi.

Drago Beseljak**Velebanka**

išče za svoje 330 3-3

železninsko - trgovsko podjetje v Sarajevu
izurjenega in zanesljivega

strokovnjaka

za nadzorovanje vodstva podjetja.

Ponudbe na „J. B.“, Ljubljana, glavna pošta, poštni predal 15.

Sprejme se takoj opekarski mojster za strojni obrat.

Tozadavne ponudbe naj se vpošljejo na rudniško ravnateljstvo v Rajhenburgu. 382

Nove knjige! Nove knjige!

SIMON JENKO, Zbrani spisi.
Uredil dr. Joža Glonar. Cena K 42.—, po pošti K 260 več.
Anatole France, Pingvinski otok.
Roman. Broš. K 42.—, vez. K 52.—, po pošti K 240 več.
Gika Jova-Gradnik, Kalamandarija.
Pesmi za otroke. Vez. K 16.—, po pošti K 140 več. 209 6

Naročila na Tiskovno zadrugo v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Prekajevalnica s stroji in popolnoma opremljena

je z živim in mrtvim inventarjem zaradi preselitve v Nemško Avstrijo
takoj po primerni ceni naprodaj,
eventualno se zakup lahko podaljša. Naslov: Prekajevalnica Studenec, Maribor, Šolska ulica 19 381 2-2

Ljutomerskega vina od l. 1920.

ima večjo množino naprodaj 387 3-2
ANTON GOLENKO, posestnik, Sv. Mik'ovž pri Ormožu.

Jagodić i Živković Vukovar (Srem)

Na nakladališču ponujava vsako množino
krompirjeve moke, sirupa in druge lectarske robe.
Pri večjih naročilih znaten popust.

„JADRAN“

d. z. o. z. 21 104-52

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9
ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:

Pšenično moko prvovrstno banaško, koruzo, oves, pšenična otrobe, pšenično moko za krmo, proseno kašo, ješprenj, sladkor beli suhi kristal, češki v kockah, kavo, olje najfinjše namizno, riž, južno sadje vseh vrst, čaj Ceylon, dišave vseh vrst, slive bosanske zračno sušene, čebulo makovsko, orehe bosanske, petrolej salon-ski, belo čiščen, bencin v zabojih, sveče, sol morsko in nemško belo, testenine vseh vrst, kolinsko kavo in praženo ječmenovo kavo, kolomaz jamčeno oljnat izdelek v zabojčkih in škatlicah vseh velikosti, mlo pralno, kristalno sodo, portland cement, čevlje moske, deške in ženske, trpežno ročno delo v vseh številkah, ter različno drugo blago. Oddaja se le v večjih množinah. Točna postrežba.